

III Międzynarodowa Konferencja Dermatologia i Alergologia bez Granic,

Sprawozdanie z 12. Akademii Dermatologii i Alergologii

Przeegl Dermatol 2016, 103, 192–195

W dniach 5–7 lutego 2016 roku odbyły się w Słupsku i Ustce 12. Akademia Dermatologii i Alergologii oraz III Międzynarodowa Konferencja *Dermatologia i Alergologia bez Granic*, które poprzedził całodniowy kurs doskonalący *Zimowa Szkoła Atopii*, zorganizowane przez Sekcję Dermatologiczną Polskiego Towarzystwa Alergologicznego, Katedrę i Klinikę Dermatologii, Wenerologii i Alergologii Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego oraz Oddział Morski Polskiego Towarzystwa Dermatologicznego z okazji XXIV Światowego Dnia Chorego. Wydarzenia objęli honorowymi patronatami minister zdrowia dr Konstanty Radziwiłł, rektor Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego prof. Janusz Moryś, prezes Okręgowej Izby Lekarskiej w Gdańsku dr Roman Budziński, prezydent Słupska, starosta słupski oraz burmistrz Ustki.

W konferencji uczestniczyło 250 polskich lekarzy różnych specjalności oraz 40 lekarzy dermatologów i alergologów z Białorusi, z obwodu grodzieńskiego, witebskiego, mińskiego i homelskiego, a wykłady wygłosiło 40 wybitnych profesorów, specjalistów

w zakresie alergologii, dermatologii, pediatrii, laryngologii oraz reumatologii. Program kursu *Winter Atopy School* obejmował 19 wykładów oraz pokaz ciekawych przypadków klinicznych. W dwóch sesjach mogliśmy wysłuchać ekspertów dermatologii i alergologii. Głównym tematem było atopowe zapalenie skóry (AZS), którego skomplikowanej patogenezie poświęcono pierwszą część wykładów. Odniesiono się do jego tła genetycznego i immunologicznego, poruszono temat znaczenia bariery naskórkowej w rozwoju tego schorzenia oraz mikrobiomu skóry. Odrębne wykłady poświęcono świadomości skóry i diagnostyce AZS. W trakcie tej sesji znalazło się też miejsce na omówienie innych schorzeń alergicznych, takich jak nieżyt nosa. Profesor Beata Kręciszczyńska zmierzyła się z mitami i faktami na temat parabenów. Większość sesji poświęcono terapii AZS, co dla lekarzy praktyków ma priorytetowe znaczenie. O terapii pierwszego rzutu w tej chorobie mówił prof. Roman Nowicki. Jego wykład był uzupełniony informacjami o emolientach oraz mokrych opatrunkach, o których jeszcze długo dyskutowano w kulisach. Podczas popołudniowej części kursu kontynuowano temat leczenia AZS. Czy w miejscowej terapii przeciwzapalnej w AZS należy stosować miejscowe glukokortykosteroidy czy miejscowe inhibitory kalcyneuryny? Problem ten omówiła prof. Magdalena Czarnecka-Operacz. Profesor Małgorzata Sokołowska-Wojdyło zagłębiła się w tajniki fototerapii. Profesor Maciej Kaczmarski poruszył temat diety w AZS, który kontynuowała dr Teresa Małaczyńska, dzieląc się swoimi bogatymi doświadczeniami w edukacji chorych i ich rodzin (szkoły atopii).

Inauguracja konferencji odbyła się w Polskiej Filharmonii w Słupsku w piątek, 5 lutego. Oficjalne otwarcie poprzedził pokaz przypadków, które prezentowali głównie młodzi pracownicy i rezydenci

Rycina 1. Profesor Roman Nowicki otwiera obrady 12. Akademii Dermatologii i Alergologii

Rycina 2. Goście i wykładowcy sesji inauguracyjnej I 2. Akademii Dermatologii i Alergologii w Polskiej Filharmonii w Słupsku

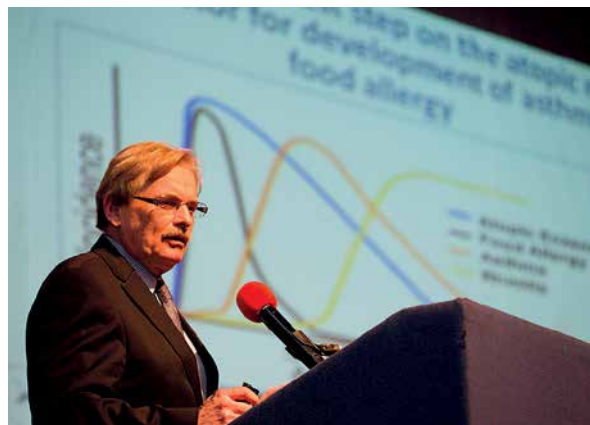
Rycina 3. Uczestnicy konferencji podczas sesji inauguracyjnej

z Gdańskiej Kliniki Dermatologicznej. Uroczystego otwarcia obrad dokonał przewodniczący Komitetu Naukowego i Organizacyjnego, prof. Roman Nowicki (ryc. 1), który przywitał wszystkich zaproszonych gości, wykładowców oraz uczestników konferencji (ryc. 2), a także odczytał list ministra zdrowia z wyrazami uznania i gratulacjami dla organizatorów oraz podziękowaniami dla uczestników za udział w tym ważnym wydarzeniu naukowym. Po oficjalnym otwarciu głos zabrał JM Rektor GUMed prof. Janusz Moryś, a następnie kolejno goście z Białorusi oraz przedstawiciele władz Słupska i Ustki. Część naukowa sesji inauguracyjnej obejmowała 9 wykładów o bardzo różnorodnej tematyce (ryc. 3). Mieliśmy między innymi okazję wysłuchać prof. Thomasa Lugera z Munster (ryc. 4), który przedstawił najnowsze możliwości leczenia AZS. Poznaliśmy też historię alergii na lateks (doc. Marta Chełmińska). Profesor Andrzej Kaszuba (ryc. 5) przedstawił współczesne metody leczenia miejscowego trądziku, a prof. Magdalena Czarnecka-Operacz (ryc. 6) zapoznała słuchaczy z możliwościami poprawy jakości życia pacjentów z pokrzywką przewlekłą. Ceremonię otwarcia tradycyjnie uświetnił koncert Orkiestry *Sinfonia Baltica* z udziałem znakomitych solistów Grażyny Bro-

dzińskiej i Łukasza Ratajczaka, po którym odbył się koktajl powitalny (ryc. 7).

Drugi dzień konferencji wypełnił bogaty program naukowy podzielony na 7 sesji tematycznych.

Pierwsza poranna sesja poświęcona była łuszczycy. Wykład wprowadzający w imieniu nieobecnej dr hab. Aldony Pietrzak wygłosiła dr hab. Aneta Szczerkowska-Dobosz. Dotyczył on zaburzeń strukturalnych i czynnościowych przewodów pokarmowego w łuszczycy. Łuszczycy jako choroba układowa

Rycina 4. Profesor Thomas Luger

Rycina 5. Profesor Andrzej Kaszuba

Rycina 6. Profesor Magdalena Czarnecka-Operacz

Rycina 7. Koncert Orkiestry Polskiej Filharmonii *Sinfonia Baltica*

może się manifestować objawami z każdego odcinka przewodu pokarmowego. Zmiany układu trawienego mogą być bezpośrednio związane z patogenezą choroby, stanowić następstwo terapii systemowych lub też współwystępowanie łuszczycy i wyżej wymienionych chorób może być przypadkowe. Kolejne dwa wykłady w tej sesji były poświęcone łuszczycowemu zapaleniu stawów (ŁZS) – pierwszy autorstwa dr hab. Anety Szczerkowskiej-Dobosz prezentował stanowisko dermatologa ze szczególnym uwzględnieniem wczesnego rozpoznania ŁZS u chorych na łuszczycę, drugi wygłoszony przez prof. Marka Brzosko – stanowisko reumatologa z uwypukleniem diagnostyki i leczenia tej poważnej artropatii.

Gość zagraniczny tej sesji prof. Oleg Pankratov, kierownik Kliniki Dermatologicznej Uniwersytetu Medycznego w Mińsku, przedstawił wyniki własne leczenia chorych na łuszczycę metodą UVB 311. Sesję łuszczycową zamknęła prof. Joanna Maj wykładem dotyczącym najnowszych metod leczenia łuszczycy. W podsumowaniu prelegentka podkreśliła, że celem leczenia przeciwłuszczycowego powinno być uzyskanie długotrwałej kontroli przebiegu choroby, które u wielu chorych jest możliwe tylko poprzez stosowanie terapii ciągłej.

Dużym zainteresowaniem uczestników konferencji cieszyła się sesja poświęcona pokrzywce, którą rozpoczęła dr hab. Magdalena Lange. Przedstawiła ona zagadnienia związane z diagnostyką i różnicowaniem przewlekłej postaci tej choroby. Następnie prelegenci zaprezentowali doświadczenia własne dotyczące roli D-dimerów w pokrzywce ostrej u dzieci oraz pokrzywki kontaktowej w alergii na białka mleka krowiego. Nowym, mało dotychczas znanym czynnikiem patogenetycznym pokrzywki przewlekłej poświęcony był wykład prof. Magdaleny Czarneckiej-Operacz. Ożywioną dyskusję wywołały wykłady prof. Kariny Jahnz-Różyk i prof. Alicji Kasperskiej-Zajac na temat leczenia opornej na standardową terapię pokrzywki przewlekłej przeciwciałem monoklonalnym anti-IgE. Podkreślono, że uzyskiwanie bardzo dobrych wy-

ników tej terapii uzasadnia podjęcie starań o wprowadzenie programu lekowego z przeciwciałem monoklonalnym anti-IgE w leczeniu trudnych postaci pokrzywki przewlekłej.

W sesji południowej poświęconej różnym problemom dermatologicznym przewodniczący Białoruskiego Towarzystwa Dermatologów i Kosmetologów, kierownik Kliniki Dermatologicznej Uniwersytetu Medycznego w Witebsku prof. Uladzimir Adaskievich przedstawił obraz kliniczny, diagnostykę i leczenie reakcji polekowej AGEF – tajemniczej choroby z tendencją do samoograniczania się, ale jednak obciążonej ryzykiem zgonu (w ok. 10%). Doktor Gałęcka z Poznania omówiła znaczenie mikrobiomu jelit w licznych schorzeniach, nie tylko dermatologicznych, lecz także kardiologicznych, neurologicznych i psychiatrycznych oraz przedstawiła wykład na temat nietolerancji pokarmowej mediowanej IgG, stojąc na stanowisku, że testy badające poziom tych przeciwciał są niezwykle przydatne w diagnostyce nadwrażliwości na pokarmy. Zgromadzeni w sali słuchacze nie zgodzili się z tą tezą, argumentując swoje stanowisko brakiem dowodów naukowych potwierdzających zasadność badania poziomu przeciwciał IgG we krwi (bez różnicowania na poszczególne podklasy). W dyskusji podkreślono fakt, że przeciwciała w klasie IgG4 oraz IgG3 mają działanie ochronne – sprzyjają rozwojowi tolerancji na pokarmy, co zostało wykazane w licznych badaniach. Profesor Sokołowska-Wojdyło w podsumowaniu podkreśliła konieczność zlecenia pacjentom wyłącznie tych badań, których wykonanie jest zasadne klinicznie i poparte dowodami naukowymi oraz których interpretacja jest jednoznacznie ustalona. Jest to niezwykle ważne w sytuacji, gdy na co dzień obserwujemy niepokojące zjawisko promowania wielu bezwartościowych testów alergologicznych, reklamowanych jako przydatne klinicznie. Na zakończenie tej sesji prof. Cezary Kowalewski omówił najnowszy konsensus diagnostyczno-terapeutyczny dotyczący choroby Duhringa, który niedługo ukaże się w druku, i przedstawił m.in. kontrowersyjną tezę, że dieta bezglutenowa w tej chorobie nie musi być aż tak ścisła, jak uważano do tej pory. W kuluarach omawiano ten problem w kontekście potencjalnego rozwoju chłoniaków jelit w przypadku neutrzymania ścisłej diety bezglutenowej w chorobie Duhringa.

Pomimo zmęczenia bogatym programem naukowym, niemało słuchaczy zgromadziła popołudniowa sesja alergologiczna, w której raz jeszcze powrócono do problemu pokrzywki i omówiono aktualnie obowiązujący konsensus na temat leczenia tego schorzenia.

Pozostając w kręgu pokrzywek, prof. Bernard Panaszek przedstawił aktualne aspekty klasyfika-

cyjne, diagnostyczne i terapeutyczne przewlekłego obrzęku naczyńnioruchowego. Prelegent zwrócił uwagę na nowe możliwości interwencji terapeutycznej w obrzęku z niedoboru C1-INH poprzez hamowanie produkcji bradykininy za pomocą inhibitora kalikreiny (*ecallantide*) i stosowanie antagonisty receptora dla bradykininy (*icatibant*). Jedyny wykład poświęcony alergii kontaktowej przedstawiła prof. Beata Kręcisz. Omówiła ona bardzo ważny problem narastającej częstości występowania uczulenia na metyloizotiazolinon – środek konserwujący szeroko stosowany w wielu produktach, takich jak kosmetyki, środki czystości, farby i lakiery.

Sobotni program konferencji zamknęła sesja dotycząca infekcji, w której przedstawiono problematykę zakażeń bakteryjnych, grzybiczych i pasożytniczych. Doktor Teresa Małaczyńska w niezwykle interesujący sposób omówiła trudności diagnostyczne w różnicowaniu alergii górnych dróg oddechowych oraz infekcji z uwzględnieniem najczęstszych czynników etiologicznych. Profesor Janis Kisis z Kliniki Dermatologicznej w Rydze przedstawił wykład dotyczący epidemiologii zakażeń grzybiczych na Łotwie, która pokrywa się z danymi z naszego kraju. Więcej uwagi poświęcono problematyce infekcji grzybiczych u sportowców jako grupy szczególnie predysponowanej. Profesor Romuald Olszański w wykładzie dotyczącym larwy wędrującej pokazał doskonałą doku-

mentację fotograficzną różnych postaci klinicznych infestacji tym pasożytem.

Po 12-godzinnych obradach, w sobotni wieczór spotkaliśmy się na wieczorze towarzyskim, śpiewając szanty oraz delektując się owocami morza.

Konferencję połączono z obchodami XXIV Światowego Dnia Chorego, które odbyły się w niedzielę, 7 lutego 2016 roku w kościele pw. Najświętszego Zbawiciela i w Ratuszu Miejskim w Ustce z udziałem ks. abp. Tadeusza Gocłowskiego, rektora GUMed, rektora GSD oraz burmistrza Ustki. Podczas sesji niedzielnej poruszano zagadnienia związane z problemami ludzi starszych i uniwersalnymi metodami zachowania zdrowia. Zdrowy tryb życia promowano w trakcie całej konferencji, organizując poranne spacerki *nordic walking*.

Już po raz dwunasty mogliśmy spotkać się na konferencji, która co roku stanowi znakomitą okazję do interdyscyplinarnej dyskusji na temat problemów diagnostycznych i najnowszych możliwości terapeutycznych, z których będą mogli skorzystać leczeni przez nas chorzy. Wszyscy uczestnicy wyjechali z Ustki z zaproszeniem na kolejną, 13. Akademię Dermatologii i Alergologii, która odbędzie się 9–12 lutego 2017 roku (www.ekonferencje.pl/13ADA).

Elżbieta Grubska-Suchanek